GAZETA KRAKOWSKA

N^ro 12.

Z KRAKOWA DNIA 8. LUTEGO 1815 Roku WE SRODĘ.

Rada Naywyższa tymczasowa Xięstwa Warszawskiego.

Zważaiąc, iż mnostwo Dezerterow i Zbiegow tak z Woyska Polskiego teraz do Pułkow swych powołanych, iako też z Woysk N. Imperatora Jmci, w kraiu tuteyszym ukrytych, znaydować się ma, w celu zapobieżenia występnemu tychże Zbiegow przechowywaniu, stanowi:

1) Iż przepisy kraiowe urządzeniami Kommissyi rządzącey dd. 12 Marca 1807 i Dekretem Królewskim dd. 14 Stycznia 1812 wskazane kary, tak na przechowuiących Dezerterow i Urlopnikow, którym czas Urlopu iuż wyszedł, iako też na Urzędnikow mieyscowych, wymienionych Zbiegow w Gminach swych niedochodzących, stanowiące, w całey swey mocy i ostrości wykonanemi mieć chce.

2) Iż wymienione przepisy kraiowe nietylko do Dezerterow i Urlopnikow woysk Polskich, teraz do Pułkow swych powołanych stosuiąc się; ale nadto też kary na przechowywanie i niedochodzenie ukrytych po Gminach Dezerterow Zbiegow Woysk Rossyyskich rozciągaią się, i takowe przez władze właściwe kraiowe ściśle zastosowane bydź winny. Przy wyprowadzeniu atoli Indagacyi o ukryciu Dezerterow Woysk Rossyyskich, w celu przekonania się, czyli rzeczywiście obwiniony iest winnym, lub nie, dodanym bydź ma, przez władzę właściwą Woyskową ieden officer Rossyyski iako delegowany, który przy Indagacyi całkowitey przytomnym bydź winien.

Uchwała ninieysza, nietylko przez wszystkie Gazety i Dzienniki kraiowe publikowana, ale nadto wszystkim Władzom Sądowym i Administracyynym przesłaną bydź ma. Władze zaś Administracyyne obowiązane są, nietylko Uchwałę ninieyszą, ale nadto wzwyż wymienione Urządzenia kraiowe w kościołach wszystkich wyznań potrzykroć odczytać kazać i przez Cyrkularze po Powiatach do wiadomości wszystkich Mieszkańcow natychmiast i bez żadney zwłoki, pod własną odpowiedzialnością podać. Że zaś publikacya takowa znacznego przeciągu czasu wymaga i czas zadość uczynienia onymże zostawionym bydź musi, zaczem w tym celu Przepisy kar wyżey wymienionych, po upłynieniu dopiero czterech tygodni, od publikacyi ninieyszey Uchwały, zastosowanemi bydź mogą. Działo się w Warszawie na Sessyi d. 24 Stycznia 1815.

(Podp.) *Wawrzecki.*

Zgodność zaświadczam *Langer* Sekretarz Ministeryi Sprawied:

Dyrekcya Ministeryi Sprawiedliwości.

Stosownie do Art. 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Cywilny Departamentu Krakowskiego, na powodztwo Joanny z Folców Morawskiey w Krakowie zamieszkałey, uznania nieprzytomności iey Męża Jana Morawskiego, od lat 6 oddalonego,

żądaiącey; wydał w dniu 16 Stycznia r. b. w skutku Art. 116 i następnych Kodexu Cywilnego Wyrok, nakazuiący dalsze udowodnienie nieprzytomności tegoż Jana Morawskiego.

W Warszawie d. 22 Stycznia 1815.

Zacharkiewicz S. M. S.

Z Warszawy d. 31 Stycznia.

GROBOWIEC *zrobiony z mozayki na pamiątkę ś. p. Xiążęcia Józefa Poniatowskiego, przez Augusta Chartrona, Snycerza.*

Opisanie. Słowko naprzod o kamieniu grobowym Jenerała Moreau! Wyraz: Moreau, służący za napis, i szyszak, iedyną są ozdobą grobowca tego sławnego woiownika; i komuż w tey wielkiey prostocie nie przyydą na myśl ostatnie nader ważne wypadki! Grobowiec naszego ukochanego Xcia, musi bydź odpowiadaiącym pierwszemu, musi w nielicznych skazowkach wiele obiawiać; a to nie było łatwem. Ogół wystawia tu wstęp do grobu; złotemi literami iest na nim tylko wyryto: Józef Xżę Poniatowski. Na wierzchu stoi popiersie Xcia dobrze trafione i z wielką pilnością wypracowane. Przed weyściem do grobu spada zasłona, oznaczaiąca przedział między życiem i śmiercią. Ukrytym iest dla oczu śmiertelnych widok przyszłości, lecz kotwica z pomiędzy draperyi zasłony przebiia się; iest to znamie nadziei. Szlachetny ten Xżę osiągnął nadzieie swe po za grobem, my nasze osiągniemy może w tem życiu. Zwłokom więc iego niech ta niewinna pamiątka będzie poświęcona.

Grobowiec ten mogący bydź, z względu na materyał i robotę, postawiony w kościele lub pałacu iakim, wymyślił i zrobił iako wolny artysta, August Chartron, snycerz; poświęca z uszanowaniem ścieniom ś. p. Xcia, współziomkom swym tey wielkiey i piękney stolicy, i w ogólnosci wszystkim Polakom. Spodziewa się nawzaiem, iż smutny los iego będzie polepszony, i że przytłumione talenta iego zachęcone zostaną. Wszakże przy wszystkich dawnieyszych dziełach swych, miał iedynie z zamiarze zyskać przyiacioł i wsparcie. Czyliżby serca dobroczynne miały bydź dla ubogiego artysty zamknięte! Gdy mieszkanie iego z dwoch tylko teraz składa się izb, odwiedzać więc można grobowiec wspomniony w niedzielę tylko, zacząwszy od dnia 12 Lutego r. b. od godziny 3ciey po południu do godz. 8mey wieczorem. Mieszka w Małey Holandyi na Fawորach pod Nrem 2013 w 2gim cyrkule miasta Warszawy.

Z Poznania d. 25 Stycznia.

Od d. 21 m. b. aż do dzisieyszego przeciągnęły tędy następuiące oddziały z woyska Polskiem zwanego, a zostaiącego pod naczelnem dowodztwem JW. Jenerała Hrabi Benningsena. D. 21 ciężkiey batteryi kompaniia Nro 22 i 30. Park artyleryi Nro 6. D. 22 pułk Pereia łowski konnych strzelcow, składaiący się z 22 officerow, 705 ludzi i 600 koni. Pułk Terespolski konnych strzelcow, liczący 16 officerow, 628 ludzi i 653 koni. Czterdziesty trzeci pułk strzelcow, obeymuiący 60 officerow, 2520 ludzi i 164 koni. D. 24 Niesłodzki pułk piechoty, maiący 58 officerow, 2260 ludzi i 178 koni. Litewski pułk ułanow, złożony z 58 officerow, 890 ludzi i 993 koni. (Pułk ten stał tu dawniey przez kil-

ka miesięcy na osadzie.) Sybirski pułk ułanow, liczący 44 officerow, 719 ludzi i 710 koni.

Przybyli tu dowodzący w tem woysku Jenerałowie: JW W. Jenerałowie porucznicy Markow, Czaplic, Reswoy i Szepeleff, tudzież JWW. Jenerałowie Majorowie Repniński, Armakoff, Bułatow i Kreutz.

Z Peterzburga d. 30 Grudnia d. k.

W święto Bożego Narodzenia był liczny ziazd u dworu dla słuchania Mszy S. i złożenia Panu Zastępow modł dziękczynienia przepisanych dla corocznego odprawiania, za wybawienie Kościoła i Państwa Rossyyskiego od nayścia Francuzow i rożnych narodow. U N. Cesarzowey Jeymości dnia tego był wielki obiad, a wieczorem pokoie: całe miasto było oświecone.

Literatura Rossyyska nowey nabyła ozdoby w dziele, które temi dniami z pod prassy wyszło pod tytułem: Listy wierszem przez Dymitra Hrabiego Chwostowa.

Z Chersonu d. 23 Listopada d. k.

Wczoray z tuteyszego warsztatu spuszczony został nowy 110działowy okręt Paryż.

Z Pskowa d. 15 Grudnia d. k.

W ostatnich dniach p. Listopada i w pierwszych t. m. przeszły przez miasto nasze pułki piesze Litewski i Newski, pod dowodztwem JW. Jenerała-Majora Rozena; Podolski i Pernowski, pod dowodztwem Podpułkownikow Leontiewa i Kosimua; tudzież pułki strzeleckie 2 i 42 pod dowodztwem Podpułkownika Essena.

Z Paryża d. 19 Stycznia.

Przeniesieniem ciał Ludwika XVI. i Maryi Antoniny, iego małżonki, d. 21 b. m. z dotychczasowego mieysca ich pogrzebania do kościoła S. Dyonizego, trudni się czterech koronnych urzędnikow: 1) Wielki koniuszy urządza prowadzenie ciał: Dwor dostarczy powozow i wszystkiego co potrzeba do przewiezienia ciał po Królewsku. 2) Pierwszy kawaler dworu trudni się przybraniem kościoła S. Dyonizego, katafalow, i t. d. 3) Wielki Intendent koronny dostarcza kobiercow, łatek, krzeseł, stołkow, i t. d. 4) Wysoki duchowny trudni się przygotowaniem rzeczy ołtarzowych. Grob Dynastyi Burbonow znayduie się w wspomnionym wyżey kościele pod chorem. Napisy dla Króla i Królowey są następuiące: Dla Króla: " Tu spoczywa ciało Nayiaśnieyszego, Naywspanialszego i Nayprzedziwnieyszego Ludwika XVI, Króla Francuzkiego i Nawary." Dla Królowey: " Tu spoczywa ciało Nayiaśnieyszey, Naywspanialszey i Nayprzedziwnieyszey Maryi Antoniny Jozefy Joanny z Lotaryngow Arcy Xżniczki Austryackiey, małżonki Nayiaśnieyszego, Naywspanialszego i Nayprzedziwnieyszego Ludwika XVI. Króla Francuzkiego i Nawarry." Przy odgrzebaniu ciał Królewskich (*) będą przytomni Kanclerz Francyi, Wielki Jałmużnik i naystarsi

(*) W ulicy d'Anjou St. Honoré, niedaleko kościoła S. Magdaleny, znayduie się kąt, który słusznie iako święty szanować należy, ponieważ zamykał w sobie ciała Króla Ludwika XVI. i Królowey Maryi Antoniny. Kąt ten, były cmentarz, ma tylko 60 stóp długości, a około 40 szerokości. "Od północy, wschodu i za-

jałmużnicy zmarłych Królestwa. Znaczną liczba ubogich poydzie przed ciałami z pochodniami; W. Jałmużnik odda ciała przed drzwiami kościoła S. Dyonizego Biskupowi Aire, który ie do kościoła w prowadzi. Ośm gwardyakow Królewskich poprowadzą ie do katafalu, a 4 Jałmużnikow Królewskich poniosą rogi całunu. Biskup Aire będzie miał żałobną mszą, a po ewanielii Biskup Troies X. de Boulogne kazanie. Złożenie ciał do grobu nastąpi zaraz po Mszy. Dla znaydowania się na żałobnem tem nabożeństwie sądy i trybunały w Paryżu nie będą miały dnia tego posiedzeń. Xiężna Angouleme oddali się dnia tego do St. Cloud. Królewicz Monsieur, Xiążęta Angouleme i Berry towarzyszyć będą ciałom do kościoła. Król pozostanie w swoim pałacu. Konsystorze Paryzkie reformowany i ewanielicki odprawią w swoich kościołach d. 21 żałobne nabożeństwa. W czasie gdy ciała Ludwika XVI i iego małżonki przeprowadzone będą do kościoła S. Dyonizego, założony zostanie na placu Ludwika XVI. kamień węgielny na pomnik, który wyrażać będzie Króla w postawie, kiedy ręce do Nieba wznosił. Anioł trzymaiąc go i prowadząc, i zdaie się wymawiac słowa: " Synu Ludwika Swiętego poydź do Nieba! „ Na iedney stronie podnożka znaydować się będzie popiersie Królowey z słowami które niegdyś wyrzekła: " Wiedziałam o wszystkiem, wszystko widziałam i wszystkom przebaczyła.„ Na przeciwney stronie będzie popiersie Królewny Elżbiety (siostry Królewskiey) z słowami, które wymowiła, gdy ią d. 20 Stycznia 1792 wzięto za Królową i zamordować chciano: " Nie wyprowadzaycie ich z błędu.„ Na trzeciey stronie będzie testament Króla Ludwika wyryty: " Przebaczam z serca tym wszystkim, którzy się moiemi nieprzyiaciołmi oswiadczaią.„ Na czwartey stronie będzie herb Francuzki z napisem: " Ludwikowi XVI. Ludwik XVIII.„ — Na cmentarzu kościoła S. Magdaleny będzie wystawiona kaplica z wieczną fundacyą mszy w imieniu Ludwika XVI. przy kosciele S. Dyonizego dla po-

---

chodu otacza go nizki mur, a od południa skromne mieszkanie P. Descloseaux. Od roku 1720 nie chowano iuż na tym cmentarzu. Pod czas systemu strachu, kiedy się ofiary pomnażały, zaczęto tam znowu chować, a d. 21 Stycznia 1793 pochowano tam zwłoki Króla Ludwika XVI. bez żadney okazałości. Z rozkazu Konwencyi nasypano wiele wapna do iego grobu. W wieczor smutnego tego dnia przybył tam duchowny kościoła S. Magdaleny odmowił modlitwę za umarłych i pokropił święconą wodą grób Królewskiego męczennika. — W Wrześniu tegoż roku wyraziła Królowa życzenie, aby po śmierci pochowaną była obok swoiego małżonka. Gdy kopano dla niey grob, znaleziono trumnę Królewską nienaruszoną. P. Descloseaux opiekował się przez 22 lat obiema grobami. Kwiaty, kilka roślin i skromny trawnik były iedynem pomnikiem. Grób Ludwika znayduie się w kącie północnym; a o kilka krokow ku wschodowi obszerny grób Szwaycarow i Francuzow, którzy d. 10 Sierpnia 1792 zginęli. Daley trochę leżą zwłoki Dantona, Heberta i innych hersztow partyy. Na ostatnim końcu tego cmentarza leżą zwłoki poduszonych przez nieszczęśliwy przypadek z faierwerku pod czas wesela Ludwika XVI. osob.

deszłych i słabych Xięży i Biskupow, którzy będą razem strożami grobu Królewskiego.

Pod prezydencyą Xcia Kondeusza zawięzuie się tu towarzystwo członkow orderow Ludwika i zasługi, ażeby zebrać podobny fundusz, iak legii honorowey, na założenie kollegium dla osierociałych synow i pensyą dla wychowania corek członkow obu tych orderow.

Monitor zawiera co następuie: "Minister sekretarz stanu morski i osad, okazał J. K. Mci listy, które ułkownik d'Auxion Lavaisse z Jamaiki pod d. 6 Lipca i 1 Pazdziernika do dotychczasowych Naczelnikow St. Domingo pisał. P. Lavaisse, którego poselstwo miało za cel spokoyne zamiary i uwiadomienie rządu Francuzkiego o położeniu tamteyszey osady, niemiał w cale zlecenia użycia grozby. Król rozgniewał się na takowy postępek i rozkazał go publicznie naganić.

(Pod) *Beugnot.*

Od kilku dni mowią tu o odmianie w ministeryum skarbowem.

Marszałek Davoust znayduie się teraz w Paryżu. W kalendarzu rządowym umieszczony tylko iest iako Xże Auerstädt, ale nie iako marszałek.

Proiekt do ustawy o odpowiedzialności Ministrow, przyięty w izbie deputowanych, zawiera 5 Rozdziałow, a 33 artykułow. Podług tego proiektu Ministrowie są odpowiedzialnemi za wszystkie czyny rządu, każdy w swoim wydziale. — Według karty konstytucyyney, izba deputowanych ma prawo oskarżać Ministrow za zdradę i zdzierstwo, i pociągać ich przed sąd izby Parow, która tylko ma prawo ich sądzenia. — Zaden rozkaz Królewski nie może ich zasłonić od skutkow odpowiedzialności i ścigania ich prawem. — Dopuszcza się Minister zdrady: 1) gdy przez osobiste akta, albo rozkazy podpisane od niego czyni zamach na bezpieczeństwo Króla, tudzież na wewnętrzne i zewnętrzne bezpieczeństwo kraiu; 2) gdy przez takoweż akta lub rozkazy chce obalić władzę Królewską, porządek następstwa do korony, lub konstytucyyną władzę iedney z trzech części prawodawstwa; 3) gdy przez takowe akta lub rozkązy przynosi uszczerbek publicznym prawom Francuzow, zaręczonym kartą konstytucyyną. — Minister dopuszcza się zdzierstwa i ucisku, domagaiąc się podatkow, opłat i rekwizycyy nieustanowionych przez prawo; obracaiąc grosz publiczny na co innego, a nie na potrzeby kraiu; przyymuiąc podarunki i obietnice, nareszcie, wdaiąc się prosto lub ubocznie w targi, tyczące się Ministrostwa iego. — Zaskarżenie Ministra w powyższych przypadkach powinno bydź wprzod roztrząśnione w izbie deputowanych, w tayny wydział zamienioney. Wyznaczona z grona iey Kommissya ma zebrać wszelkie dowody, i uwiadomić o nich izbę, która potem głosuie sekretnie, czyli roztrząsanie zarzutow przeciw Ministrowi ma mieysce. Może także izba wysłuchać świadkow, i kazac sobie złożyć wszystkie dowody. Jeżli uzna, iż potrzeba przystąpić do roztrząśnienia zarzutow, wezwie go, aby się stawił w izbie na dzień oznaczony dla odpowiadania na zapytania Prezesa, i dla podania sposobow uspraw iedliwienia się. Po wysłuchaniu Ministra, lub gdyby się nie stawił w oznaczonym na to czasie, izba głosować będzie sekretnie, czyli o-

skarżenie ma mieysce. Jeżli ma, wybierze izba Kommissyą z 5ciu osob do ułożenia aktu oskarżenia. Po przyięciu go przez izbę, wybierze znowu Kommissyą z 5ciu osob złożoną, dla popierania go w izbie Parow. Izba uwiadomi zaraz o tem Króla przez deputacyą swoią; a izbę Parow przez poselstwo, nareszcie oskarżonego Ministra, a przez to samo zawieszonym będzie w urzędowaniu. — W trzy dni potem prezes izby Parow rozkaże oskarżonego aresztować, o czem uwiadomi się oskarżonego, a uskutecznią ten rozkaz trzey kommissarze, mianowani od Króla z grona Parow. — We 24 godzin wyznaczy prezes izby Parow dzień rozpoczęcia się sprawy, która toczyć się będzie publicznie. Parow powinno bydź przy rozpoczęciu sprawy naymniey iednym więcey nad połowę. — Kommissarze izby deputowanych, i kommissarze Królewscy wyłuszczą pobudki oskarżenia, na które oskarżony lub iego obrońcy mogą im odpowiedzieć; na tę odpowiedź mogą znowu kommissarze odpowiedzieć, wszelako oskarżony lub iego obrońcy będą ostatni do mowienia. — Po wywodzie sprawy wyydą Parowie do inney sali dla narady. Każdy z nich da zdanie głośno tak względem uznania czyli oskarżony iest winnym, iako też względem oznaczenia mu kary. Skazanie go na karę nastąpić powinno koniecznie przynaymniey większością trzech piątych części głosuiących. Wyrok ogłosi prezes publicznie, który wszyscy parowie sądzący podpiszą. — Gdyby oskarżony uciekł przed aresztowaniem go, lub z aresztu, ma bydź sądzonym zaocznie. — Występki targnienia się na bezpieczeństwo Króla i kraiu, tudzież zamach na obalenie władzy Królewskiey, porządku następstwa na tron i władzy prawodawczey, będą śmiercią karane, występek zaś targnienia się na publiczne prawa Francuzow, tudzież występek zdzierstwa i t. d. iak wyżey, zamknieniem w twierdzy na czas oznaczony wyrokiem. Minister występny, choćby mu Król karę darował, nie może iuż nigdy żadnego publicznego urzędu piastować, ani praw obywatelskich używać. — Wspólnicy Ministra mogą bydź także przez izbę parow sądzeni.

Z Londynu d. 14 Stycznia.

Żądania nasze do Portugalskiego Dworu za dostarczone potrzeby iey woysku wynoszą 5 mill. f. szt.

Kupcy Londyńscy, nie towarzystwo, kazali robić piękną tarczę dla Xcia Wellingtona.

Znakomity tuteyszy duchowny złożył onegday na piśmie oświadczenie w urzędzie, iż więcey kazania mieć nie będzie i odstąpi swey plebanii, ieżeli, zmarła iuż dawno Joanna Southcott, do 15 b. m. nie urodzi Messyasza.

Jenerał major Ramsey, gubernator wyspy St. Croix, wydał pod d. 16 Listopada r. z. odezwę, w którey oświadcza, iż ta wyspa nie będzie Danii oddana, poki mieszkańcy nie złożą wszystkich zaległych podatkow.

Przybyli tu ajenci od jeneralnego kongressu Amerykańskich prowincyy, czyli związku Nowey Grenady. Częste naradzenia Hiszpańskiego posła z naszem ministrem związkow zagranicznych tyczą się zapewne tego poselstwa.

Z Włoch d. 8 Stycznia.

Neapolitańska szlachta w liczbie 472 podała Królowi adress, w którym wylicza

dobrodzieystwa., iakie kray winien swoiemu Monarsze, i wzywa go do uwiecznienia swoich dobrodzieystw pomnikiem, przez cnoty i talenta w swey dynastyi. — Król wyraził w swey odpowiedzi: " Mniey pokładam wartości w panowaniu, iako raczey w ugruntowaniu porządnego rządu ludu moiego, w którym wspierany byłby radą narodu, dla zachowania go od namiętności i pomyłek. „ — W dniu nowego roku przyymował Król w tronowey sali życzenia od rady stanu, władz rządowych i ciała dyplomatycznego. Potem stawieni przed nim byli znakomitsi Anglicy, iako to Lordowie Grenville, Somerset, Stanhop Fitz Gibon, &c.

W Turynie znayduie się ciągle osada woyska Austryackiego. Oczekiwana tamże iest Królowa Sardyńska z Cagliari (stolicy wyspy Sardynii.)

Neapolitański Jenerał dywizyi, Xże Pignatelli, przybył d. 4 b. m. z Neapolu do Florencyi, i udał się zaraz do Pisy, gdzie Dwor bawi, dla powitania, iak się domyślaią, W. Xcia Toskańskiego w imieniu Króla w iego kraiach.

Oyciec S. poświęcił w Rzymie w wiliią Bożego narodzenia szpadę i mitrę Xiążęcą, które Papieże posełali w dawnieyszych czasach Monarchom i jenerałom, którzy z chwałą przeciw niewiernym walczyli. Papież Jan XXII dał taki podarunek Cesarzowi Zygmuntowi, Pius V Xciu Alba, Innocenty XI Królowi Sobieskiemu, a Klemens XI Xciu Eugeniuszowi Sabaudyi. Komu zaś poświęcony teraz podarunek iest przeznaczony, ieszcze niewiadomo. — Mianowani na ostatnim konsystorzu kardynałowie, nie są także ieszcze wiadomemi. Zdaie się, iż niedostatek skarbu Papiezkiego, niedozwalaiący wynagrodzić, iakby serce Oyca S. kazało, zasłużonych prałatow, iest iedyną przyczyną tego nieogłoszenia. J. Świątobliwość ogranicza się coraz bardziey w domowych potrzebach; nie przymuie ofiarowanych mu z rożnych stron zasiłkow pieniężnych, a nie ustaie wszelako publicznych wyrobnikow, którzy teraz zostaią bez zatrudnienia, zapomagać dwa razy w tygodniu zbożem i winem.

D. 3 b. m. przybiegł goniec do Hiszpańskiego posła w Rzymie z Madrytu. Zaraz po przeczytaniu przywiezionych przez niego listow, udał się poseł do Króla Karola IV, kazał go i Królową obudzić i długo z niemi rozmawiał. Osnowa tych listow niewiadoma, ale domyślaią się, iż tyczą się zakłuceń między Królem Hiszpańskim i iego Królewskiemi rodzicami, które Oyciec S. nadaremnie starał się zagodzić. — Wielu znakomitych Hiszpanow, którzy przybyli do Rzymu, iak mowią, dla nakłonienia Karola IV, żeby na tron wrocił, zostali na żądanie dworu Hiszpańskiego aresztowanemi, i za usilnem tylko staraniem Króla Karola nie byli wydanemi. — Infant Don Francisko, który poświęcił się stanowi duchownemu, potem się rozmyślił, chce znowu wdziać suknią duchowną i przyiąć święcenie.

D. 4 b. m. był w Rzymie wielki grzmot; piorun uderzył w gabinet sławnego dzieiopisa Hiszpańskiego, X. Marsden, który rozmawiał właśnie z innym Xiędzem. Piorun przebiegł po podłodze niedaleko nich, ale ich nie naruszył.

Parlament Sycyliyski trudnił się przez cały miesiąc Grudzień ulepszeniem docho-

dow skarbowych, urządzeniem sprawiedliwości i poprawą konstytucyi.

Z Genui d. 10 Stycznia.

Po oddaniu rządow naszey rzeczypospolitey d. 7 b. m. przez Angielskiego dowodcę, Pułkownika Dalrymple, Pełnomocnikowi Króla Sardyńskiego, Kawalerowi Thaon di Rivel St. Andrea, wydane tu zostało następuiące rozporządzenie:

Wiktor Emanuel, z Bożey łaski Krol Sardyński, Cypru i Jerozolimy, Xże Sabaudyi, Genui, Piemontu, &c. Gdy przyłączenie kraiu rzeczypospolitey Genueńskiey do dawnych naszych kraiow wkłada na nas święty i przyiemny obowiązek starania się o dobro nowych naszych poddanych, postanowiliśmy zatem wysłać tam pełnomocnego naszego kommissarza do objęcia tych kraiow, reprezentowania naszey Osoby, i uskutecznienia naszych rozkazow.

Nowym naszym poddanym nadaiemy następuiące prawa i wolności, &c. 1) Genueńczykowie należeć zarowno będą z innemi J. K. Mci poddanemi, do wszystkich cywilnych, woyskowych i dyplomatycznych urzędow, i podlegać tem samem ustawom, bez naruszenia nadanych im teraz wolności. Genueńska szlachta należy zarowno do urzędow dworskich. 2) Woysko Genueńskie będzie w swoich stopniach do woyska Królewskiego wcielone. 3) Herb Genueński będzie do herbu Królewskiego, a kolor do Królewskiego koloru dołączony. 4) Wolność portu Genueńskiego będzie z wszystkiemi swoiemi prawami przywrocona i handel wewnątrz ułatwiony. 5) W każdey intendenturze będzie z 300 naywięcey podatkow opłacaiących mieszkańcow obrana rada powiatowa z 30 nayznakomitszych złożona osob, która co dwa lat w piątey części odmieniać się będzie. Ta rada trudnić się będzie sprawami i potrzebami swoiego powiatu i zgromadzać się będzie co rok pod mianowanym przez Króla prezesem i w obecności intendenta powiatowego, iako kommissarza Królewskiego. Ile razy wypadnie potrzeba nowych podatkow zwołane będą rady powiatowe. Senat Genueński nie może przyiąć do Xiąg swoich żadnego Królewskiego edyktu bez poprzedniczego zezwolenia kollegiow. 6) Dług kraiowy iest rownie iak był pod rządem Francuzkim zaręczony. 7) Wszystkie zapewnione od rządu cywilne, woyskowe i duchowne pensye są utrzymane. 8) W Genui będzie naywyższy trybunał sprawiedliwości. 9) Moneta Genueńska będzie mieć rowny bieg iak Piemontska. 10) Zaciąg do woyska będzie w takim stosunku iak w Piemoncie. Służba morska będzie rownie iak lądowa poważana. 11) W gwardyi Królewskiey będzie kompania Genuenczykow. 12) Genua mieć będzie ciało municypnlne z 40 szlachty i 20 mieszczan lub kapitalistow. Do niego należeć będą rządy miasta, niższa policya i zawiadywanie dobroczynnemi ustanowieniami. 13) Szkoła głowna w Genui iest utrzymana i mieć będzie takie same prawa iak Turyńska. 14) Izba handlowa i trybunał handlowy są w Genui utrzymane. 15) Na urzędnikow Genueńskich miany będzie szczególnieyszy wzgląd. 16) J. K. Mość chce, aby mu podane były sposoby do przywrocenia banku S. Jerzego w Genui.

DODATEK
DO N^ro 12.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 8 LUTEGO 1815 Roku WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 31 Stycznia.
Do Towarzystwa Dobroczynności.

Jeżli co ognia Feba istnie w moiem łonie,
Niech zasłużonym w kraiu na ofiarę spłonie.
Muza zarumieniona niech przed niemi staie,
Wielki zawod — powinność odwagi dodaie.
Pięknie, kto na gwiazd polu śledzi Tworcy plany,
Kto lud swoy uszczęśliwia, by władał kochany,
Kto broniąc żniw oyczystych dla siebie laur zbiera;
Lecz naypiękniey, kto skromny bliźnim łzy ociera.
Niech więc łzami wdzięczności z polanych gałązek
Uwiię wieniec, wielbiąc Dobroczyńcow związek.
Wy starce smutną nad grob pędzeni koleią
Niech zbladłe lica wasze ieszcze orzeźwieią;
Niemowlęta, wy ręce wznieście pod Niebiosy,
Zbliżą Niebo ku ziemi wasze słabe głosy.
Niech to hoynie na szczęścia odmierzy im szali
Co za łzy dziękczynienia, z bliźniemi mieniali.
Lecz kiedyż Dobroczynność milszą płacę wzięła
Nad to, kiedy na własne patrzy swoie dzieła? —
U dawno niegrzanego ogniska iuż matki
Tulą do ciepłey warzy cisnące się dziatki;
Z synow i sił wyzuty starzec bez sposobu
Z laską tylko zostawion na drodze do grobu,
Drżącym głosem uwielbia ieszcze na przemianę
Straconą przodkow świetność, cnoty dochowane.
Ci, którzy pokazywać przyszli do oyczyzny
Smutne matkom dla tego, że daremne blizny
Gdy choć cnoty zastali, ieszcze tem się cieszą,
Nucą nasze nadzieie, z rodzinną swą rzeszą,
Do grobu za matkami drące się sieroty,
Wracaią w towarzyskie rzędy do roboty.

Wielcy! oto są dzieła, które spełnia tkliwy,
Wy tylko w oczach ludu, on w sobie szczęśliwy!
Wam w ofiarę wsie ogniem spełzaią po osi,
I krew i szczątki pracy lud uludzon znosi.
Tu radość z serca człeka ostatnie łzy bierze,
I iak zdobycz ze smutku przynosi w ofierze.
Płci piękna! którą świata Bóg uwieńczył dzieło,
By przez ciebie co piękne, co tkliwe byt wzięło;
Co pierwsza w świat przybysza łzy ocierasz człeka,
Której dłoń do otarcia ostatnich go czeka,
Męże daleko przodkow gdy ponieśli sławę,
Tyś w oyczyznie ich cnoty dochowała prawe;
Ty wiiąc wieniec chwały skromny i niewinny,
Zaszczepiłaś naypierwsza związek dobroczynny.
Gdy Bóg dziećmi nieszczęścia nasze zrobił plemie,
Kiedy prożno krew nasza wszystkie zlała ziemie;
Gdy w świątyniach łzy twoie zlane tyle razy,
Zimne tylko posadzki przyymowały głazy;
Gdy Bóg od wnukow Lecha ieszcze twarz odwraca,
Niechay w cnotach domowych nie ustaie praca.
Zmieni się nasza koley, którą nas los miota,
Skoro tylu nieszczęściom zrowna nasza cnota.
Nim słuszność Alexandra wszystkich zmieni dole,
Ty dziś naynieszczęśliwszym chciey osładzac bole.

K. Br.

Z Wiednia d. 1 Lutego.

D. 28 Stycznia z powodu urodzin N. Króla Duńskiego, i imienin N. Królowey Bawarskiey, iako też Wielkiego Xcia Badeńskiego i Xcia Sasko-Weymarskiego, był u dworu wielki bal, na którym znaydowali się wszyscy obecni tu Monarchowie, Arcy Xiążęta i Xiążęta z swoiemi orszakami.

J. C. K. Mość raczył Rotmistrza Ces. Rossyyskiey konney gwardyi, Hr. Rostopczyna, syna byłego wielkorządcy miasta Moskwy, w nagrodę okazaney w wielu zdarzeniach pod czas ostatniey woyny waleczności, zaszczycić d. 25 Stycznia orderem Leopolda. Zaś Marszałka polnego Francuzkiego, Barona Martial, który trudnił się w roku przeszłym wymianą jeńcow zaszczycił J. C. K. Mość komanderskim krzyżem, a dodanego mu dopomocy Pułkownika Rogé małym krzyżem powyższego orderu.

N. Królowa Bawarska wyiechała wczoray rano z stolicy tuteyszey na powrot do państw swoich.

Czytamy w innych gazetach względem Kongressu co następuie:

" Wszystkich nayświetleyszych ludzi, będących przy sterze rządow, było zdaniem, iż wypadało koniecznie, aby naprzod pokoy między Angliią i Ameryką stanął, bo po zawarciu iego mogłyby iść

w Wiedniu interessa publiczne szybszym krokiem. Każdy pilnie wszystko uważaiący widział, że Angliia bardzo była niespokoyną od rozpoczęcia Kongressu Wiedeńskiego o skutki działań woiennych w Ameryce, i układow w Gandawie. Wiedziała, iż się iey nie powodzi w Ameryce, a choćby się czasem powiodło, więceyby to iey, niż nieprzyiacielowi szkodziło. A potem, pewne wielkie Mocarstwo dało poznać Anglii, iż sprawa rządu Amerykańskiego zasadzaiąca się na prawie narodow, wspólnem wszystkim ucywilizowanym narodom, mogłaby się stać sprawą powszechną, a w tedy cożby się stało z handlem Angielskim? Ani wątpić, iż Angliia iest przyczyną, że dotąd działania Kongressu Wiedeńskiego szły leniwym krokiem; ale teraz spodziewać się należy, iż poydą szybszym.,,

Z Madrytu d. 2 Stycznia.

J. K. Mość zawdzięczaiąc znakomite usługi Wielkiego Inkwizytora, Biskupa Almeria, udzielił mu wielki krzyż orderu Karola. Mały krzyż tegoż orderu odebrał między innemi Jeneralny intendent woyska Angielskiego, P. Dalrymple.

Z Stuttgardu d. 29 Stycznia.

O rozpuszczoney wieści w Niemieckich i Francuzkich gazetach, iakoby za powrotem N. Króla Wirtemberskiego do Stuttgardu, ustały przygotowania na przyięcie N. Cesarza Rossyyskiego, mowi (tuteysza gazeta dworska) nic nam niewiadomo; ale przeciwnie zapewnić możemy, że J. K. Mość ciągle spodziewa się tego wysokiego odwiedzenia.

Z Szafhuzy d. 10 Stycznia.

Rozmaite domy Bazyleyskie, które miały fabryki na ziemi Francuzkiey, zaczenaią one znosić, ponieważ od oddzielenia Hollandyi od Francyi nie przynoszą im żadnego pożytku.

Z Hagi d. 21 Stycznia.

D. 17 b. m. PP. Clout, van der Capellen i Buiiskes, mianowani kommissarzami do odebrania wschodnio-indyyskich posiadłości, iako też P. van der Capellen, wielkorządca tychże posiadłości i dowodca tamteyszey siły morskiey i lądowey, mieli u udzielnego Xcia audyencyą pożegnania.

Kommissya, maiąca zlecenie ułożyć Xięgę ustaw cywilnych, złożyła iuż swoy w teymierze proiekt Xciu Jmci. Teraz trudni się ułożeniem Xięgi ustaw handlowych.

P. Niissen mianowany iest jeneralnym konsulem w Maroko, P. Lebe konsulem w Kadyxie, a Opitz konsulem w Korunie.

Przy Kralinger zdarzył się w tych dniach na Mozie przypadek, że statek na którym znaydowało się 200,000 złh dostał się pod lod. Lud wyratowany iednak zaraz został, a nazaiutrz pieniądze, które wysłane były od P. Rothchille z Amsterdamu.

Płaca pocztowa od listow, która za rządu Francuzkiego bardzo była wysoka, będzie od 1go Lutego w całych połączonych Niderlandach zniżona.

Utworzona tu wielka rada szlachecka wezwała wszystkie miasta i miasteczka,

które nie maią ieszcze herbow, a życzą ie sobie mieć, aby się do niey o nie zgłaszały.

Naywiększe ſtopnie Ciepła i Zimna.

Dnia 29 Stycznia 1815	stopni zimna	—		7,0
— 30 —	—	—	—	5,0
— 31 —	—	—	—	4,0
— 1 Lutego —	—	—	—	1,6
— 2 —	—	—	—	0,4
— 3 —	—	stopni ciepła	†	1,4
— 4 —	—	—	†	3,4

Dnia 6 i 7 Lutego 1815
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr
Pszenicy	30	—	29	15	28	15	28	—
— Zyta	30	15	30	—	29	15	28	15
— Jęczmienia	21	—	20	—	19	—	18	—
— Owsa	10	—	9	15	9	—	—	—
— Jagieł	50	—	48	—	46	—	—	—
— Grochu	—	—	—	—	—	—	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

Komora Głowna Ceł w Krakowie powodowana Reskryptem Wysokiego Ministeryum Skarbu dd. 22 Wrzesnia 1814 ad Nrum 2029, i Rezolucyą JW. Dyrektora Skarbu dd. 29 Grudnia t. r. ad Nrum 13,125 w sprawie przeciwko Starozakonnemu Moyżesz Beyefeld et Compagnie, o defraudacyą Kolonialnych Towarow, które w dniu 29 Maia 1812 były do Komory przystawione, w ilości: — a) Bryzelii funtow 8 — b) Pieprzu fun. 41 — c) Kawy f. 100 — d) Cukru lodowatego f. 11 — e) Cynamonu f. 1 — f) Gwoździkow łutow 26 — g) Herbaty ordynaryyney łut. 12 — h) Szafranu łut. 3 — i) Kamfory łut. 4 — k) Skorek pomarańczowych funt. 30 — l) Cykoryi funt. 74 — ł) Arszeniku funt 1 łut. 24 i Mercurium sublimatum vivum. — Wzywa zatem właściciela istotnego rzeczonych Towarow, gdy ten dotąd wyśledzonym bydź niemogł, aby dla zdania tłumaczenia z siebie w dniach 14 w Urzędzie Komory zgłosił się.

W Krakowie d. 26 Stycznia 1815.

Kiślański. *Strzelecki.*

Przeszło 25 lat nieprzytomny i oddalony Józef Korwat, syn zmarłego tu w roku 1805 komornika mieyskiego Franciszka Karwata, wzywa się ninieyszem edyktalnem wezwaniem, aby wraz z niewiadomemi swoiemi sukcessorami, na żądanie iego krewnych, względem spadłey na niego Testamentem Oyca części maiątku, w przeciągu dziewięciu Miesięcy, to iest naypoźniey do dnia 27 Lipca 1815 iako ustanowionego projudycyonalnego terminu, do niżey podpisanego mieyskiego Sądu lub do registratury iego na piśmie lub osobiście zgłosił się, i dalszey tamże oczekiwał informacyi; w przeciwnym zaś razie lub w przypadku śmierci, wedle przepisow Ustaw postąpionem będzie. W Tarnowicach d. 6 Października 1814.

Królewski Sąd Mieyski
(M. P.) Ullrich Beck.

Der bereits ſeit länger als 25 Jahren abweſende, und verſchollene Joſeph Karvat, Sohn des im Jahr 1805 hierorts verſtorbenen Stadt-Kämmerers Franz Karvat, wird ſamt ſeiner etwa zurückgelaſsenen unbekannten Erben und Erbenherrn hierdurch auf den Antrag ſeiner Geſchwiſter wegen des ihm nach dem väterlichen Teſtament zugefallenen Pflichttheils edictaliter citirt, und aufgefordert: binnen längſtens 9 Monaten ſpäteſtens aber in dem am 27ten Julii 1815 anberaumten praejudicial-termin ſich bey dem unterzeichneten Stadt-Gericht, oder in der Regiſtratur deſſelben ſchriftlich oder perſöhnlich zu melden und daſelbſt weitere Anweiſung zu erwarten: widrigenfalls auf die Todeserklärung, und was dem anhängig, nach Vorſchrift der Geſätze erkannt werden wird.

Tarnowitz am 6ten October 1814.

Königliches Gericht der Stadt.
(L. S.) Ullrich Beck.